

บทที่ 5

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงแรงจูงใจในการล่าสัตว์ป่าภายในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ ของประชาชนตำบลจุน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอาผลการศึกษาและวิจารณ์เป็นส่วนเดียวกัน โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง ข้อมูลประกอบคำบรรยาย และความเรียงเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอน 1 ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจ ของประชาชนตำบลจุน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา

ตอน 2 มุมเหตุจูงใจในการเข้าไปล่าสัตว์ป่า ภายในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ จังหวัดพะเยา

ตอน 3 ทางเลือกใหม่ในการประกอบอาชีพทดแทนการล่าสัตว์ป่า ในธรรมชาติของประชาชนตำบลจุน

5.1 ลักษณะส่วนบุคคล สังคมและเศรษฐกิจของประชาชนตำบลจุน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน (N=150)	ร้อยละ
15-30 ปี	18	12.00
31-45 ปี	77	51.30
46-60 ปี	44	29.30
61-75 ปี	11	7.30
รวม	150	100.00

5.1.1 ช่วงอายุ

ผลการศึกษาวเคราะห์ในตารางที่ 3 พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีอายุมากที่สุด 69 ปี และมีอายุน้อยที่สุด 18 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 51.30 มีอายุอยู่ในช่วง 31-45 ปี รองลงมาร้อยละ 29.30 มีอายุอยู่ในช่วง 46-60 ปี และร้อยละ 12.00 มีอายุอยู่ในช่วง 15-30 ปี ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 7.30 มีอายุอยู่ช่วงระหว่าง 61 - 75 ปี มีผู้ให้ข้อมูลเพียงร้อยละ 0.70 ที่มีอายุ 18 ปี และน้อยกว่า สำหรับอายุเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูล คือ 37 ปี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ เป็นบุคคลที่จัดอยู่ในวัยสร้างตัว เป็นขั้นต้นในชีวิตการทำงาน เริ่มเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับงาน ตลอดจนระเบียบกฎเกณฑ์และบรรทัดฐาน เป็นช่วงของการต่อสู้เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของสังคม ผู้ใหญ่วัยนี้จะเป็นของตัวเองไม่เปลี่ยนแปลงง่ายๆ ตามแต่อารมณ์และเหตุการณ์ การตัดสินใจเรื่องต่างๆ ก็จะใช้ดุลพินิจจากประสบการณ์ในชีวิตที่ได้ผ่านมา มากกว่าตัดสินใจตามความคิดเห็นของผู้อื่น

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (N=150)	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	15	10.00
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	16	10.70
ประถมศึกษาปีที่ 4	93	62.00
สูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	26	17.30
รวม	150	100.00

5.1.2 ระดับการศึกษา

ผลการศึกษาวิเคราะห์ในตารางที่ 4 พบว่าผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 62.00 มีระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาร้อยละ 17.30 มีระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 และผู้ให้ ข้อมูลร้อยละ 10.70 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 10.00 ไม่ ได้รับการศึกษา

ผลการศึกษาวิเคราะห์ในเรื่องระดับการศึกษา สรุปได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีระดับ การศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้มาจากรัฐได้มีนโยบายการศึกษาภาคบังคับ เป็น 6 ปี รวมถึง นโยบายของกรขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชนบทของประเทศให้ได้รับ การศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบกับผู้ให้ข้อมูลโดยเฉลี่ยอายุ 37 ปี ก็น่าจะได้รับผล จากโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของรัฐนี้ด้วย

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพการสมรส	จำนวน (N=150)	ร้อยละ
โสด	14	9.30
แต่งงาน	128	85.30
หม้าย	8	5.30
รวม	150	100.00

5.1.3 สถานภาพการสมรส

ผลการศึกษาวิเคราะห์ในตารางที่ 5 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก ร้อยละ 85.30 เป็นผู้ ที่ แต่งงานแล้ว รองลงมาร้อยละ 9.30 เป็นโสด และมีเพียง ร้อยละ 5.30 เป็นหม้ายเพราะหย่าร้าง

จากข้อมูลชี้ให้เห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีสถานภาพการสมรสแต่งงานแล้ว ซึ่งอาจ ถือได้ว่าเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบสูง เนื่องจากการมีครอบครัวหรือได้แต่งงานแล้วนั้นต้องม ี ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและครอบครัว มีความอดทนและหนักแน่น เพื่อสร้างความมั่นคงให้ กับครอบครัว

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (N=150 คน)	ร้อยละ
1-2 คน	16	10.70
3-4 คน	97	64.70
5-6 คน	34	22.70
7-8 คน	3	2.00
รวม	150	100.00

5.1.4 จำนวนสมาชิกในครอบครัว

ผลการศึกษาวิเคราะห์ในตารางที่ 6 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากที่สุด 7 คน และน้อยที่สุด 1 คน โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 64.40 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ในช่วง 3-4 คน รองลงมาร้อยละ 22.70 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ในช่วง 5-6 คน และ ร้อยละ 10.70 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ในช่วง 1-2 คน ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 2.00 มีจำนวนสมาชิกอยู่ในช่วง 7-8 คน สำหรับจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลคือ 4 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลแตกต่างกันน้อย

ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่เกิน 4 คน ซึ่งถือว่าเป็นครอบครัวขนาดเล็ก สืบเนื่องมาจากโครงการวางแผนครอบครัวที่ประสบผลสำเร็จอย่างสูงนั่นเอง ในสังคมชนบทของประเทศไทยว่าลักษณะของครอบครัวเป็นแบบครอบครัวเดี่ยว (Nuclear family) ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก อยู่ในหลังคาเรือนหนึ่ง และมีไม่น้อยที่ครอบครัวเดี่ยวเหล่านี้มีญาติ เช่น พ่อ แม่ ญาติพี่น้องของฝ่ายชายหรือฝ่ายหญิงมาอาศัยอยู่ด้วย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดิน	จำนวน (N=150)	ร้อยละ
มีที่ดินเป็นของตนเอง	115	76.65
เช่าทั้งหมด	14	9.35
เช่าบางส่วน	11	7.35
ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง	10	6.65
การมีเอกสารสิทธิในที่ดิน (n=150)		
มีเอกสารสิทธิ	126	84.00
ไม่มีเอกสารสิทธิ	24	16.00

5.1.5 ลักษณะการถือครองที่ดิน

ผลการศึกษาวิเคราะห์ในตารางที่ 7 พบว่าผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 76.65 มีที่ดินถือครองเป็นของตนเอง รองลงมาร้อยละ 9.35 เช่าที่ดินของผู้อื่นทั้งหมด ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 7.35 และร้อยละ 6.65 เช่าที่ดินของผู้อื่นเป็นบางส่วน และ ไม่มีที่ดินเป็นของตนเองตามลำดับ สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่มีที่ดินถือครองเป็นของตนเองนั้นพบว่า ร้อยละ 84.00 มีเอกสารสิทธิ และมีเพียงร้อยละ 16.00 ไม่มีเอกสารสิทธิ

ซึ่งข้อมูลชี้ให้เห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีที่ดินเป็นของตนเอง และส่วนมากเป็นที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากผู้ให้ข้อมูลบางส่วนเป็นคนดั้งเดิมอยู่ในท้องถิ่นมานาน และได้รับสิทธิการถือครองที่ดินมาในลักษณะของมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษ บางส่วนอาจจะได้ที่ดินมาจากการหาซื้อด้วยตนเองเพราะในอดีตราคาที่ดินยังไม่สูงมากนัก ตลอดจนการได้ที่ดินมาโดยการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรในรูปแบบของ สปก. 4-01

สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่เช่าที่ดินทั้งหมดและเช่าบางส่วนนั้นสืบเนื่องมาจากไม่มีที่ดินและเพิ่มพื้นที่ทำกินให้มากขึ้น ทำให้ผู้ให้ข้อมูลต้องสูญเสียรายได้บางส่วนเพื่อนำไปเช่าที่ดินทำกิน เช่าที่ดินทำกินไม่ได้ก็จะหันไปประกอบอาชีพอื่นเพื่อเลี้ยงครอบครัว เช่น รับจ้าง และล่าสัตว์ป่า

ตารางที่ 8 จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า

แหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า	จำนวน (N=150)	ร้อยละ
โทรทัศน์	46	31.50
ผู้ใหญ่บ้าน	28	18.50
เจ้าหน้าที่ป่าไม้	23	15.20
หนังสือพิมพ์	20	13.20
ไม่ได้รับข่าวสาร	17	11.20
วิทยุกระจายเสียง	14	9.20
เอกสารเผยแพร่	2	1.20

5.1.6 แหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่า

ผลการศึกษาวิเคราะห์ในตารางที่ 8 พบว่าผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 31.50 ระบุว่าได้รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องดังกล่าวจากโทรทัศน์ รองลงมาร้อยละ 18.50 พบว่าได้รับข้อมูลข่าวสารจากผู้ใหญ่บ้าน สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่ได้รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ร้อยละ 15.20 และได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 13.20 ส่วนผู้ให้ข้อมูลที่รายงานว่าได้รับข่าวสารจากวิทยุกระจายเสียง ร้อยละ 9.30 และจากเอกสารเผยแพร่ ร้อยละ 1.30 ส่วนร้อยละ 11.30 ที่ระบุว่าไม่ได้รับข่าวสารซึ่งชี้ให้เห็นได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าจากโทรทัศน์ สืบเนื่องมาจากเครื่องรับโทรทัศน์มีราคาไม่แพงมากนัก สามารถรับรู้ได้และรายการที่เสนอผ่านสื่อนี้มีแนวโน้มว่าจะสามารถชักจูงหรือชี้แนะให้ผู้ฟังปฏิบัติตามเนื้อหาที่ได้ประชาสัมพันธ์ออกไป และยังเป็นตัวนำความรู้สู่ประชาชนและมีอิทธิพลสูงมากในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสื่อ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรม

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม	จำนวน (N=150)	ร้อยละ
ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม	93	62.00
เคยเข้ารับการฝึกอบรม	57	38.00
จำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรม (n=93)		
1 ครั้ง	61	65.59
2 ครั้ง	32	34.41

5.1.7 ประสบการณ์ในการฝึกอบรม

การศึกษาวิเคราะห์ถึงประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าในรอบปี พ.ศ. 2543 นั้น ผลการศึกษาวิเคราะห์ในตารางที่ 9 พบว่าผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 62.00 ระบุว่าไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 38.00 กล่าวว่าเคยเข้ารับการฝึกอบรม ในส่วนของผู้ที่ระบุว่าเคยเข้ารับการฝึกอบรมนั้น ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 65.59 รายงานว่าได้เข้ารับการฝึกอบรม 1 ครั้ง รองลงมาผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 34.41 ระบุว่าได้เข้ารับการฝึกอบรม 2 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2543 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า และผู้ที่ผ่านการอบรมมีจำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรมในปี พ.ศ. 2543 เพียงครั้งเดียว ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุมาจากงบประมาณการดำเนินงานฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าของทางราชการมีน้อย และส่วนใหญ่จะเป็นการจัดฝึกอบรมนอกหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกลไม่มีโอกาสที่จะได้รับการคัดเลือกให้มาเข้ารับการฝึกอบรม

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามการประกอบอาชีพหลัก

อาชีพหลัก	จำนวน (N=150)	ร้อยละ
การเกษตร	134	89.30
ค้าขาย	2	1.30
รับจ้าง	14	9.30
พืชเกษตรที่ปลูก (N=134)		
ไม้ผล	2	1.49
พืชไร่	17	12.68
นาข้าว	111	82.85
พืชผัก	4	2.98

5.1.8 การประกอบอาชีพหลัก

อาชีพหลัก หมายถึงอาชีพที่ผู้ให้ข้อมูลทำอยู่เป็นประจำและมีรายได้ส่วนใหญ่จากอาชีพนั้น ผลการศึกษาวเคราะห์ในตารางที่ 10 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก ร้อยละ 89.30 รายงานว่าอาชีพหลักที่ทำอยู่ คือ อาชีพการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 9.30 ระบุว่า มีอาชีพรับจ้าง ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 1.30 กล่าวว่า มีอาชีพค้าขาย สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่าอาชีพหลักได้แก่อาชีพการเกษตรนั้น ได้รายงานถึงชนิดของพืชที่ปลูกด้วย จากผลการศึกษาวเคราะห์พบว่าผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 82.85 ระบุว่าทำนา และมีผู้ให้ข้อมูลปลูกพืชไร่ร้อยละ 12.68 ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 2.98 และร้อยละ 1.49 ระบุว่าปลูกพืชผักและไม้ผลตามลำดับ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมากประกอบอาชีพการเกษตรเป็นอาชีพหลัก โดยพืชที่ปลูกคือ ข้าว พืชไร่ พืชผัก และไม้ผลตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าพืชเกษตรที่ผู้ให้ข้อมูลปลูกส่วนใหญ่เป็นพืชที่ปลูกตามฤดูกาล จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีเวลาว่างจากการทำการเกษตรมาก และมักจะใช้เวลาว่างเหล่านั้นไปล่าสัตว์ป่าเพื่อนำมาขายเพิ่มรายได้และประกอบอาหารรับประทานในครอบครัว

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามการประกอบอาชีพเสริม

อาชีพเสริม	จำนวน (N=150)	ร้อยละ
รับจ้าง	119	79.30
การเกษตร	12	8.00
ค้าขาย	19	12.70
รวม	150	100.00

หมายเหตุ อาชีพเสริมที่ระบุว่ารับจ้างได้รวมถึง การล่าสัตว์และทำไม้

5.1.9 การประกอบอาชีพเสริม

อาชีพเสริม หมายถึงอาชีพที่ผู้ให้ข้อมูลทำในเวลาว่างจากการประกอบอาชีพหลัก และทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ผลการศึกษาวิเคราะห์ในตารางที่ 11 พบว่าผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 79.30 มีอาชีพเสริมที่ทำอยู่คือ ทำงานรับจ้าง ซึ่งรวมถึงการล่าสัตว์ และทำไม้ รองลงมาร้อยละ 12.70 ระบุว่าค้าขายเป็นอาชีพเสริม และมีผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 8 ที่ระบุทำการเกษตรเป็นอาชีพเสริม

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า กว่าครึ่งหนึ่งของผู้ให้ข้อมูลประกอบอาชีพล่าสัตว์ป่าเป็นอาชีพเสริม โดยใช้เวลารว่างหลังจากการประกอบอาชีพหลักเข้าไปล่าสัตว์ป่าชนิดต่างๆ ในพื้นที่ป่าใกล้หมู่บ้านมาขาย เช่น กวางป่า อีเก้งหรือฟาน หมูดำ ลิงลม กระรอก ไก่ป่า งูสิง ตู๊กแกป่า ตะกวด เป็นต้น โดยนำไปขายภายในหมู่บ้านซึ่งมีทั้งการขายให้แก่สมาชิกในหมู่บ้าน เพื่อนำไปประกอบอาหารรับประทานในครอบครัว และขายให้แก่ผู้ที่ลักลอบค้าสัตว์ป่าที่มาจากหมู่บ้านอื่นเพื่อนำไปขายอีกทอดหนึ่ง ซึ่งการลักลอบล่าสัตว์ป่านั้นอาจจะมีสาเหตุมาจากผู้ให้ข้อมูลไม่มีอาชีพอื่นที่จะเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวได้ดีไปกว่าการล่าสัตว์ป่ามาขาย

5.2 มุมเหตุจูงใจในการเข้าไปล่าสัตว์ป่าภายในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ

เรื่องมุมเหตุจูงใจ เป็นการวัดถึงสถานการณ์ใดๆ ที่เป็นแรงผลักดันผู้ให้ข้อมูลเข้าไปล่าสัตว์ป่าในอดีตที่ผ่านมา โดยผู้ศึกษารวบรวมสถานการณ์ที่จะเป็นแรงผลักดัน จำนวน 40 สถานการณ์ ซึ่งแยกออกเป็น 2 ชุด ของสถานการณ์ที่เข้าข่ายแรงจูงใจภายใน และแรงจูงใจภายนอก และผู้ให้ข้อมูลระบุว่าสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูลหรือไม่อย่างไร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามมุมเหตุจูงใจในการเข้าไปล่าสัตว์ป่าด้านแรงจูงใจภายใน

มุมเหตุจูงใจด้านแรงจูงใจภายใน ในการเข้าไปล่าสัตว์ป่า	ความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูล			
	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การนำเนื้อสัตว์ป่ามาประกอบ อาหารรับประทานในครอบครัว	138	92.00	12	8.00
2. การนำหนังสัตว์ป่ามาเป็นเครื่องนุ่งห่ม	4	2.70	146	97.30
3. การนำอวัยวะของสัตว์ป่ามารับประทาน บำรุงร่างกายให้แก่สมาชิกในครอบครัว	28	18.70	122	81.30
4. การนำอวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่า มาเป็นส่วนผสมของยารักษาโรค	14	9.30	136	90.70
5. การนำซากสัตว์ป่ามาประดับบ้านเรือน	8	5.30	142	94.70
6. การนำเขี้ยวของสัตว์ป่าบางชนิดมา เป็นเครื่องกลางของขลัง	6	4.00	144	96.00
7. การนำสัตว์ป่ามาเลี้ยงเพื่อความ เพลิดเพลินในบ้าน	9	6.00	141	94.00
8. มีความสนุกเพลิดเพลินจากการล่าสัตว์ป่า	70	46.70	80	53.30

ตารางที่ 12 (ต่อ)

มูลเหตุจูงใจด้านแรงจูงใจภายใน ในการเข้าไปล่าสัตว์ป่า	ความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูล			
	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. การใช้ชีวิตแบบตื่นเต้นผจญภัย ด้วยการล่าสัตว์ป่า	50	33.30	100	66.70
10. การทดสอบความสามารถของ ตนเองในการล่าสัตว์ป่า	41	27.30	109	72.70
11. ความสนใจที่จะทราบถึงชนิดของ สัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในป่า	58	38.70	92	61.30
12. การทดสอบประสิทธิภาพของอาวุธ ที่ครอบครองอยู่	39	26.00	111	74.00
13. การนำสัตว์ป่ามาเพาะเลี้ยงให้มี จำนวนมากขึ้นแล้วนำไปขาย	6	4.00	144	96.00
14. การพิสูจน์ว่าอวัยวะของสัตว์ป่าบางชนิด สามารถใช้เป็นยารักษาโรค	11	7.30	139	92.70
15. การสะสมซากสัตว์ป่าที่ล่ามาได้ เป็นงานอดิเรก	11	7.30	139	92.70
16. การเห็นว่าหากปล่อยสัตว์ป่า อยู่ในป่าตามธรรมชาติ จะไม่เกิด ประโยชน์ต่อมนุษย์	31	20.70	119	79.30
17. การเห็นว่าสัตว์ป่าสามารถขยายพันธุ์ ได้เองตามธรรมชาติและไม่หมดไป จากโลก	124	82.70	26	17.30
18. การเห็นว่าเนื้อสัตว์ป่าเป็นอาหาร ชนิดพิเศษ	121	80.70	29	19.30

ตารางที่ 12 (ต่อ)

มูลเหตุจูงใจด้านแรงจูงใจภายใน ในการเข้าไปล่าสัตว์ป่า	ความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูล			
	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
19. การเห็นว่าการล่าสัตว์ป่าเป็น ประเพณีของหมู่บ้าน	18	12.00	132	88.00
20. การเห็นว่าสัตว์ป่าเป็นสมบัติของ ชุมชนที่อยู่ใกล้ป่า	47	31.30	103	68.70

5.2.1 มูลเหตุจูงใจด้านแรงจูงใจภายใน

แรงจูงใจภายในเป็นสภาวะของบุคคลที่มีความต้องการจะทำบางสิ่งบางอย่างด้วยจิตใจของตนเองโดยไม่ต้องใช้สิ่งต่อใดๆ มากกระตุ้น แรงจูงใจประเภทนี้ได้แก่ ความต้องการ ความสนใจพิเศษ และทัศนคติ

สำหรับผลการศึกษาในตาราง 12 เกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจในการเข้าไปล่าสัตว์ป่าด้านแรงจูงใจภายใน พบว่ามูลเหตุจูงใจที่สำคัญที่สุดในการเข้าไปล่าสัตว์ป่าคือ การนำเนื้อสัตว์ป่ามาประกอบอาหารรับประทานภายในครอบครัว ร้อยละ 92.00 และ ร้อยละ 82.70 การเห็นว่าสัตว์ป่าสามารถขยายพันธุ์ได้เองตามธรรมชาติและไม่หมดไปจากโลก ร้อยละ 80.70 ยืนยันมูลเหตุจูงใจว่า “การเห็นว่าเนื้อสัตว์ป่าเป็นอาหารชนิดพิเศษ” ร้อยละ 46.70 ระบุว่า “มีความสนุกเพลิดเพลินจากการล่าสัตว์ป่า” และร้อยละ 38.70 ระบุว่า “ความสนใจที่จะทราบถึงชนิดของสัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในป่า” สำหรับมูลเหตุจูงใจในเรื่อง “การใช้ชีวิตแบบต้นตื้นผจญภัยด้วยการล่าสัตว์ป่า” มีผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 33.30 ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 31.30 ระบุมูลเหตุจูงใจว่า “การเห็นว่าสัตว์ป่าเป็นสมบัติของชุมชนที่อยู่ใกล้ป่า” และผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 27.30 รายงานมูลเหตุจูงใจว่า “การทดสอบความสามารถของตนเองในการล่าสัตว์ป่า”

ส่วนปฏิเสชมูลเหตุจูงใจในการเข้าไปล่าสัตว์ป่าที่ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 97.30 ปฏิเสธว่า “ไม่ได้นำหนังสัตว์ป่ามาเป็นเครื่องนุ่งห่ม” ร้อยละ 96.00 ปฏิเสธว่า “ไม่ได้ต้องการนำสัตว์ป่ามาเพาะเลี้ยงให้มีจำนวนมากขึ้นแล้วนำมาขาย” และ “ไม่ได้นำเงี้ยวของสัตว์ป่าบางชนิดมาเป็นเครื่องรางของขลัง” ร้อยละ 94.70 ปฏิเสธว่า “ไม่ได้นำซากสัตว์ป่ามาประดับบ้านเรือน” และร้อยละ 94.00 ปฏิเสธว่า “ไม่ได้นำสัตว์ป่ามาเลี้ยงเพื่อความเพลิดเพลินในบ้าน” ร้อยละ 92.70 ปฏิเสธว่า “ไม่ได้ต้องการพิสูจน์ว่าอวัยวะของสัตว์ป่าบางชนิดสามารถใช้เป็นยารักษาโรคได้” และ “ไม่ได้สะสมซากสัตว์ป่าที่ล่ามาได้เป็นงานอดิเรก” และร้อยละ 90.70 ปฏิเสธว่า “ไม่ได้นำอวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่ามาเป็นส่วนผสมของยารักษาโรค”

ผลการศึกษาก้าวชี้ให้เห็นว่ามูลเหตุจูงใจในการเข้าไปล่าสัตว์ป่าภายในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ ของประชาชนตำบลจุนที่เข้าลักษณะของแรงจูงใจภายใน ส่วนมากจะมีมูลเหตุมาจากแรงจูงใจด้านความต้องการทางร่างกาย ได้แก่ เรื่อง “การนำเนื้อสัตว์ป่ามาประกอบอาหารรับประทานในครอบครัว” และ “การนำอวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่ามาเป็นส่วนผสมของยารักษาโรค”

ส่วนแรงจูงใจด้านความต้องการทางจิตใจมีน้อยกว่าด้านร่างกาย มีข้อมูลดังต่อไปนี้ “การทดสอบความสามารถของตนเองในการล่าสัตว์ป่า” และ “การใช้ชีวิตแบบตื่นเต้นผจญภัยด้วยการล่าสัตว์ป่า” รองลงมามีมูลเหตุมาจากแรงจูงใจด้านความสนใจพิเศษ ได้แก่ เรื่อง “ความสนใจที่จะทราบถึงชนิดของสัตว์ป่าที่อาศัยอยู่ในป่า” และ “การทดสอบประสิทธิภาพของอาวุธที่ครอบครองอยู่” รวมทั้งเรื่อง “การพิสูจน์ว่าอวัยวะของสัตว์ป่าบางชนิดสามารถใช้เป็นยารักษาโรคได้” ส่วนมูลเหตุ จูงใจที่มาจากแรงจูงใจด้านทัศนคติ ได้แก่ เรื่อง “การเห็นว่าเนื้อสัตว์ป่าเป็นอาหารชนิดพิเศษ”

จากมูลเหตุทั้งทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจและในด้านทัศนคติ สามารถสรุปได้ว่ามูลเหตุที่เป็นแรงจูงใจในการล่าสัตว์ป่าเพื่ออาหารเป็นหลัก ซึ่งเป็นปัจจัยสี่ของมนุษย์ ไม่ได้ล่าเพื่อนำไปขาย และการล่าเพื่อขายหรือจำหน่ายจะเป็นเฉพาะรายเท่านั้น ซึ่งมาจากแรงจูงใจภายนอกโดยเน้นเรื่องของราคา ชนิดประเภทของสัตว์ป่า และความเชื่อในด้านการบริโภคเฉพาะอย่าง

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามมูลเหตุจูงใจในการเข้าไปล่าสัตว์ป่า
ด้านแรงจูงใจภายนอก

มูลเหตุจูงใจด้านแรงจูงใจภายนอก ในการเข้าไปล่าสัตว์ป่า	ความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูล			
	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การไปล่าสัตว์ป่าร่วมกับสมาชิก ในหมู่บ้านจะได้รับการยอมรับ ในการเข้าร่วมกลุ่ม	74	49.30	76	50.70
2. การตอบสนองการรณรงค์ เพื่อป้องกันการขาดสารอาหาร จำพวกเนื้อสัตว์	27	18.00	123	82.00
3. การนำเนื้อสัตว์ป่ามาแลกกับ ปัจจัยในการดำรงชีวิตอื่นๆ	20	13.30	130	86.70
4. การช่วยเพื่อนบ้านให้ปลอดภัย จากการถูกสัตว์ป่าทำร้าย	26	17.30	124	82.70
5. การช่วยเหลือเพื่อนบ้านในการ ล่าสัตว์ป่าที่มาทำร้ายสัตว์เลี้ยง ภายในหมู่บ้าน	27	18.00	123	82.00
6. การนำซากสัตว์ป่าที่มีความสวยงาม ไปมอบให้แก่ผู้ที่เคารพนับถือ	7	4.70	143	95.30
7. การนำเนื้อสัตว์ป่ามาประกอบ อาหารทดแทนเนื้อสัตว์ที่มีราคาแพง	44	29.30	106	70.70
8. การช่วยเหลือเพื่อนบ้านล่าสัตว์ป่า ที่มาทำลายพืชผลทางการเกษตร	44	29.30	106	70.70
9. การล่าสัตว์ป่ามาขายจะช่วยทำให้ ฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น	9	6.00	141	94.00

ตารางที่ 13 (ต่อ)

มูลเหตุจูงใจด้านแรงจูงใจภายนอก ในการเข้าไปล่าสัตว์ป่า	ความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูล			
	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
10. การรับประทานเนื้อสัตว์ป่าจะทำให้ มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง	87	58.00	63	42.00
11. การสะสมซากสัตว์ป่าที่มีความ สวยงามจะทำให้มีชื่อเสียง	14	9.30	136	90.70
12. การมีความสามารถในการล่า สัตว์ป่าจะช่วยให้ได้เป็นผู้นำหมู่บ้าน	6	4.00	144	96.00
13. การล่าสัตว์ป่าชนิดที่คนนิยม รับประทานมาขายจะได้ ค่าตอบแทนสูง	101	67.30	49	32.70
14. การเป็นพรานนำทางเข้าไปล่า สัตว์ป่าช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้น	21	14.00	129	86.00
15. ความต้องการที่จะได้รับรางวัล ในการแข่งขันล่าสัตว์ป่าในหมู่บ้าน	2	1.30	148	98.70
16. การได้รับการติดต่อสั่งซื้อสัตว์ป่า ที่มีชีวิตในราคาแพง	31	20.70	119	79.30
17. มีการติดต่อสั่งซื้ออวัยวะบางส่วน ของสัตว์ป่าในราคาแพง	19	12.70	131	87.30
18. การจ้างวานจากผู้อื่นในการล่า สัตว์ป่ามาให้	2	1.30	148	98.70
19. การจ้างให้ล่าสัตว์ป่าที่มาทำลาย พืชผลทางการเกษตร	9	6.00	141	94.00
20. การสั่งซื้อไข่ของสัตว์ป่าบางชนิด เพื่อนำไปเพาะเลี้ยง	8	5.30	142	94.70

5.2.2 มวลเหตุจูงใจด้านแรงจูงใจภายนอก

แรงจูงใจภายนอก เป็นสภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นจากภายนอก เพื่อนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมตามจุดมุ่งหมายของผู้กระตุ้น แรงจูงใจประเภทนี้ ได้แก่ เป้าหมาย การคาดหวังในความก้าวหน้าและผลตอบแทน สำหรับผลการศึกษาในตาราง 13 จำแนกตามมวลเหตุจูงใจในการเข้าไปล่าสัตว์ป่าด้านแรงจูงใจภายนอกพบว่า มวลเหตุจูงใจภายนอกในการเข้าไปล่าสัตว์ป่าที่ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 67.30 ระบุไว้ได้แก่ “การล่าสัตว์ป่าชนิดที่คนนิยมรับประทานมาขายจะได้ราคาสูง” รองลงมาร้อยละ 58.00 ผู้ให้ข้อมูลระบุมวลเหตุจูงใจว่า “การรับประทานเนื้อสัตว์ป่าจะทำให้สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง” ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 49.30 ยืนยันมวลเหตุจูงใจว่า “การไปล่าสัตว์ป่าร่วมกับสมาชิกในหมู่บ้านจะได้รับการยอมรับในการเข้าร่วมกลุ่ม” ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 29.30 รายงานมวลเหตุจูงใจว่า “การนำเนื้อสัตว์ป่ามาประกอบอาหารทดแทนเนื้อสัตว์ที่มีราคาแพง” และ “การช่วยเหลือเพื่อนบ้านล่าสัตว์ป่าที่มาทำลายพืชผลทางการเกษตร” และผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 20.70 ระบุมวลเหตุจูงใจว่า “การได้รับการติดต่อสั่งซื้ออวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่าในราคาแพง”

ส่วนมวลเหตุไม่จูงใจในการเข้าไปล่าสัตว์ป่าที่ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 98.70 ปฏิเสธว่า “ไม่ได้รับการจ้างวานจากผู้อื่นในการล่าสัตว์ป่ามาให้” รวมทั้งเรื่อง “ไม่ได้มีความต้องการที่จะได้รับรางวัลในการแข่งขันล่าสัตว์ป่าในหมู่บ้าน” รองลงมาร้อยละ 96.00 ผู้ให้ข้อมูลปฏิเสธว่า “การมีความสามารถในการล่าสัตว์ป่าจะช่วยให้ได้เป็นผู้นำหมู่บ้าน” ร้อยละ 95.30 ปฏิเสธว่า “ไม่ได้นำซากสัตว์ป่าที่มีความสวยงามไปมอบแก่ผู้เคารพนับถือ” ร้อยละ 94.70 ปฏิเสธว่า “ไม่ได้สั่งซื้อไขของสัตว์ป่าบางชนิดเพื่อนำไปเพาะเลี้ยง” และร้อยละ 94.00 ปฏิเสธว่า “การล่าสัตว์ป่ามาขายจะช่วยให้ฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น”

ผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า มวลเหตุจูงใจภายนอกในการเข้าไปล่าสัตว์ป่าภายในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเวียงลอ ของประชาชนตำบลจุนที่เข้าลักษณะของแรงจูงใจภายนอก ส่วนมากจะมีมวลเหตุมาจากแรงจูงใจด้านผลตอบแทน ได้แก่เรื่อง “การล่าสัตว์ป่าชนิดที่คนนิยมรับประทานมาขายจะได้ราคาสูง” และ “มีการติดต่อสั่งซื้ออวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่าในราคาแพง” รองลงมาจะมีมวลเหตุจูงใจมาจากแรงจูงใจด้านการคาดหวังในความก้าวหน้า ได้แก่เรื่อง “การล่าสัตว์ป่ามาขายจะช่วยให้ฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น” และ “การรับประทานเนื้อสัตว์ป่าจะทำให้มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง”

ส่วนมูลเหตุจูงใจที่มาจากแรงจูงใจด้านเป้าหมาย ได้แก่เรื่อง “การไปล่าสัตว์ป่าร่วมกับสมาชิกในหมู่บ้านจะได้รับการยอมรับในการเข้าร่วมกลุ่ม” และ “การนำเนื้อสัตว์ป่ามาประกอบอาหารทดแทนเนื้อสัตว์ที่มีราคาแพง” และเรื่อง “การนำเนื้อสัตว์ป่ามาแลกกับปัจจัยในการดำรงชีวิตอื่นๆ” รวมทั้งเรื่อง “การช่วยเหลือเพื่อนบ้านล่าสัตว์ป่าที่มาทำลายพืชผลทางการเกษตร”

จากมูลเหตุทั้งทางด้านผลตอบแทน การคาดหวังในความก้าวหน้าและในด้านเป้าหมาย สามารถสรุปได้ว่ามูลเหตุที่สำคัญในการล่าสัตว์ป่า นอกจากผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะระบุว่า “ล่าสัตว์ป่าชนิดที่คนนิยมรับประทานจะได้ค่าตอบแทนสูง” “การรับประทานเนื้อสัตว์ป่าจะทำให้สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง” รวมถึง “การล่าสัตว์ป่าร่วมกับสมาชิกในหมู่บ้านจะได้รับการยอมรับในการเข้าร่วมกลุ่ม” นอกจากนี้มีผู้ให้ข้อมูลแต่ค่อนข้างน้อย โดยระบุว่า “นำเนื้อสัตว์ป่ามาประกอบอาหารเพื่อทดแทนเนื้อสัตว์ที่มีราคาแพง” และ “ช่วยเหลือเพื่อนบ้านล่าสัตว์ป่าที่มาทำลายพืชผลทางการเกษตร” แต่มีผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่า “ได้รับการติดต่อสั่งซื้อสัตว์ป่าที่มีชีวิตในราคาแพง” และ “มีการติดต่อสั่งซื้ออวัยวะบางส่วนของสัตว์ป่าในราคาแพง” ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้เกี่ยวข้องรวมถึงชุมชนควรต้องเฝ้าระวัง เพราะจะทำให้สัตว์ป่าที่หายากสูญพันธุ์ในอนาคต และการตอบปฏิเสธของผู้ให้ข้อมูลจึงเป็นในลักษณะของการอำพรางข้อมูล เพราะมีเงื่อนไขของราคาเป็นตัวสำคัญที่ซ่อนอยู่ ซึ่งควรที่จะทำการศึกษาวิจัยต่อไป

5.3 ทางเลือกใหม่ในการประกอบอาชีพทดแทนการล่าสัตว์ป่าในธรรมชาติของประชาชนตำบลจุน ทางเลือกใหม่ในการประกอบอาชีพ หมายถึงอาชีพอื่นที่ประชาชนระบุไว้ตามธรรมชาติของประชาชนเอง เพื่อช่วยให้ประชาชนมีงานทำและเพิ่มรายได้ทดแทนการล่าสัตว์ป่า ในกรณีที่ประชาชนให้ความเห็นว่าไม่เห็นด้วยกับการล่าสัตว์ป่าเพื่อนำมาบริโภคหรือจำหน่ายอีกต่อไป

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามธรรมชาติที่มีต่อการล่าสัตว์ป่า เพื่อนำมาบริโภคหรือจำหน่าย

ธรรมชาติในการล่าสัตว์ป่า	จำนวน (N=150)	ร้อยละ
ควรเลิกการล่าสัตว์ป่า	135	90.00
ควรล่าสัตว์ป่าต่อไป	15	10.00
รวม	150	100.00

สำหรับธรรมชาติของผู้ให้ข้อมูลในการล่าสัตว์ป่าเพื่อนำมาบริโภคหรือจำหน่าย ในตารางที่ 14 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก ร้อยละ 90.00 ระบุธรรมชาติในการล่าสัตว์ป่าว่า “ควรเลิกการล่าสัตว์ป่า” ส่วนผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 10.00 เห็นว่า “ควรล่าสัตว์ป่าต่อไป”

ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีธรรมชาติว่าควรเลิกการล่าสัตว์ป่า ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากผู้ให้ข้อมูลได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของทรัพยากรสัตว์ป่ามากขึ้น ประกอบกับในปัจจุบันสัตว์ป่าของท้องถิ่นหลายชนิดได้ลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว และบางชนิดไม่สามารถพบเห็นได้ในบริเวณป่าใกล้หมู่บ้าน จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลเริ่มเกิดจิตสำนึกในการที่จะช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าให้คงอยู่และขยายพันธุ์เพิ่มจำนวนมากขึ้น หรืออาจจะเป็นในลักษณะของการอำพรางข้อมูล ทั้งที่ยังมีการล่าสัตว์ป่าตามที่มิคนสั่งซื้ออยู่ในปัจจุบัน

ตารางที่ 15 จำนวนผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามทางเลือกใหม่ในการประกอบอาชีพทดแทน
การล่าสัตว์ป่า

อาชีพ	จำนวน
เลี้ยงสัตว์	115
ทำไร่นาสวนผสม	102
เจียรไนเครื่องประดับ	95
จักสาน	92
ปลูกไม้ผล	65
ผลิตน้ำดื่ม	15
เลี้ยงปลา	15

หมายเหตุ ผู้ให้ข้อมูลสามารถตอบได้เกินกว่า 1 อย่าง ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงเป็นความถี่ซึ่งแสดงความคิดเห็นในแต่ละรายการ เช่น จาก 150 คน เลือกเลี้ยงสัตว์ 120 คน และจาก 150 คน เลือกทำไร่นาสวนผสม 102 คน เป็นต้น

การศึกษาเกี่ยวกับทางเลือกใหม่ในการประกอบอาชีพ เพื่อทดแทนการล่าสัตว์ป่าตามตารางที่ 15 นั้น ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูล 115 คน ระบุว่าอาชีพการเลี้ยงสัตว์เป็นทางเลือกใหม่ในการประกอบอาชีพทดแทนการล่าสัตว์ป่า รองลงมาผู้ให้ข้อมูล 102 คน ระบุว่าทางเลือกใหม่ในการประกอบอาชีพคือ อาชีพการทำไร่นาสวนผสม เป็นลักษณะของการเกษตรแบบพอเพียง และมีผู้ให้ข้อมูล 95 คน ระบุถึงอาชีพการเจียรไนเครื่องประดับ เนื่องจากจังหวัดพะเยามีศูนย์เจียรไนเครื่องประดับ มีผู้ให้ข้อมูล 92 คน อาชีพการจักสาน และอาชีพปลูกไม้ผล มีผู้ให้ข้อมูล 65 คน มีผู้ให้ข้อมูลเพียง 15 คน ที่ระบุถึงอาชีพการผลิตน้ำดื่มและเลี้ยงปลา ซึ่งอาจจะเนื่องจากต้นทุนที่สูงทั้งในการผลิตและเพาะเลี้ยง